

VYUŽITÍ STUDENTSKÝCH VIDEOPREZENTACÍ V RÁMCI VÝUKY RUSKÉHO JAZYKA: RUSKÝ JAZYK JAKO LINGUA FRANCA V KOMUNIKACI MEZI STUDENTY Z RŮZNÝCH ZEMÍ

Tatjana Stadler, Radka Švadláková

Wirtschaftsuniversität Wien
tatjana.stadler@wu.ac.at

Radka Švadláková

Univerzita Pardubice, Jazykové centrum
Pardubice
radka.svadlakova@upce.cz

Abstract

The main objective of the article - to present the first results of a joint project of the Vienna University of Economics (Austria) and the Language Center of the University of Pardubice (Czech Republic) on the use of video presentations prepared by students as part of learning the Russian language. The article will show fragments of video presentations of both Czech and Austrian students, comments, reactions of the project participants. Videos - one of the variants of tasks that allow increased time speaking students studying Russian language outside the classroom.

Na vysokých školách, především v západních zemích, se v současné době pozoruje nová tendence ve studiu cizích jazyků: na jedné straně se jedná o maximální zkrácení počtu prezenční výuky s vyučujícím, na druhé straně jde o rozšíření a rozvoj nabídek v oblasti distančního vzdělávání, rozpracování nových materiálů pro samostudium cizího jazyka a stále větší využití internetu a nových informačních technologií v procesu výuky. Jedním z takových variant samostatné práce s cizím, v tomto případě ruským jazykem, se jeví společný mezinárodní projekt katedry slovanských jazyků Vídeňské ekonomické univerzity (Rakousko) a Jazykového centra Univerzity Pardubice (Česká republika), který probíhá od akademického roku 2012/13 v rámci výuky ruského jazyka.

Nejdříve několik slov o vysokých školách, které se účastní tohoto projektu.

Vídeňská ekonomická univerzita (Rakousko)

Jazykové vzdělávání studentů ekonomických disciplín ve Vídni zahrnuje jako minimum dva cizí jazyky, z nichž prvním je, samozřejmě, anglický jazyk. Počet prezenční výuky u druhého cizího jazyka, konkrétně ruského jazyka, činí u studentů v bakalářských programech osm tak zvaných „povinných hodin týdně“ za celé období studia. V praxi to znamená, že studenti přichází na prezenční výuku s vyučujícím jednou, maximálně dvakrát týdně. Kromě toho počet studentů ve skupinách, dokonce v pokročilých stupních studia, dosahuje počtu 25 – 30 studentů. Skupiny jsou poměrně nehomogenní. Mezi studenty se tvoří podskupiny s rodným slovanským a rodným neslovanským jazykem, což se projevuje v úrovni porozumění ruské řeči a v návycích mluvení. Další skupinou jsou studenti, kteří se učili ruskému jazyku ve škole a dále ti, kteří začali studium jazyka na univerzitě. Na Vídeňské ekonomické univerzitě je možnost absolvovat „nultý“ roční kurz ruského jazyka (2 vyučovací hodiny/ týden). Absolventi tohoto přípravného kurzu mají v počátcích jazykového programu bakaláře základní znalosti gramatiky a slovní zásobu na úrovni A1+/A2. Po ukončení programu bakaláře se celkové znalosti jazyka studentů oceňují na úroveň A2, obchodní jazyk na úrovni B2.

Jazykové centrum Univerzita Pardubice (Česká republika)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Studenti byli nejdříve dotázáni, zda souhlasí s účastí v daném projektu a zda souhlasí s využitím a rozšířením jejich videonahrávek za účelem studijních cílů. Poté, co nezazněla ani jedna negativní odpověď na dané dotazy, byli studenti informováni o tom, že jejich videonahrávky shlédnou kolegové z České republiky / Rakouska. Již toto mimořádně zvýšilo motivaci účastníků – někteří studenti nahrávali svá vystoupení až devětkrát (!), zahrnuli do nahrávky animaci, hudbu a videosnímky vyhotovovali mnohdy přímo na místě, s nímž byla videonahrávka svázána. Hotové videonahrávky studentů byly vloženy do neveřejné domény na kanále Youtube, k jehož přístupu měli pouze účastníci projektu pomocí vygenerovaného hesla. Je nutné říci, že studenti pracovali zcela samostatně, proto se v nahrávkách setkáváme s chybami ve výslovnosti, intonaci a gramatice. Bohužel není možné v tištěném formátu demonstrovat výsledky této etapy projektu.

(Obr. 1., autoři videoprezentace: Markéta Jelínková, František Remeš, téma: Кунетицкая гора)

(Obr. 2., autoři videoprezentace: Katarina a Kornelija, téma: Ритм студенческой жизни)

Ve druhé etapě práce s videonahrávkami bylo studentům zadáno podívat se na videa a okomentovat výsledky práce kolegů z druhé země v režimu online. Zde jsme se v počátku setkali s problémem nedostatku návyků formulace vlastního názoru v ruském jazyce. Proto jsme začali studenty v rámci prezenční výuky připravovat na tento úkol, tj. pracovat na řečových obrazech za účelem vyjádření zájmu, ocenění, názoru.

Zde je několik příkladů komentářů (včetně zachování gramatiky a interpunkce originálů):

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma videonahrávky – „Pamětihodnosti města Pardubice“:

«Эта презентация даёт обзор о городе Пардубице. Она очень интересная и многообразная. Мне очень нравится что ты не только описываешь о достопримечательности, но и говоришь о спорте и типичных деликатесах. Кроме того ты говоришь очень громко и понятно.»

Сандра *** (Австрия)

Téma videonahrávky – „Průmysl města Pardubice“:

*«Каролина, твоя тема " промышленность в Пардубице " была нелёгкая, но ты решила эту задачу очень хорошо! Я уверена, что тебе надо было учить точные данные об отраслях промышленности и много новых слов - очень впечатляет, что ты запомнила всё это! В общем очень профессиональная видео презентация!» (Bianca ***) (Австрия)*

Téma videonahrávky – „Česká kuchyně“:

«Привет, Ленка!

Мне очень нравилось, что ты свободно говорила в видео. Более того, ты очень интересно рассказывала о твоей теме и хочется смотреть дальше видео. А также ты хорошо и понятно говорила на русском языке. Мне было смешно, что вы едите жареную рыбу с сахаром.

Удачи тебе!»

Марина (Австрия)

Téma videonahrávky – „Prezentace jednoho z hotelů Vídně“:

«Привет Патры и Соня!

Нас зовут Ян и Марек. Нам 23 года и в городе Пардубице мы живём два года. Мы учимся в Пардубицком университете на Экономическом факультете, наша специальность Менеджмент и изучаем русский язык первым годом.

Мы видели вашу видео-презентацию об отеле Бристол. Видео было интересное, потому что мы ещё не были в Вене, но и мы не знали ничего об этот отеле. Нам понравилось, что ваш русский был очень хороший и мы вас понимали без проблемы.

В Пардубицах находится примерно 15 отелей. Самый известный отель Эльбе лежит в самом центре города. Это трехзвездочный отель и одноместный номер стоит 1400 крон за ночь. К сожалению, мы ещё не посетили никакой пардубицкой отель, поэтому мы не можем вам посоветовать.

Хорошего настроения и отличных оценок!

Пока!»

Ян *** и Марек*** (Чехия)

Téma videonahrávky – „Volný čas ve Vídni“:

«Привет Инна,

меня зовут Ленка. Я студентка в университете города Пардубице. Я хочу прокомментировать твою презентацию о местах в Вене. Я слышала интересную информацию о том, как люди проводят свободное время. Мне понравилась информация об аттракциях в Пратере. Я удивлена, что есть возможность там купить чешские блюда и пиво.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Я тоже посетила этот парк. Я попробовала несколько аттракциий. Некоторые из них были прекрасные и я хочу ехать туда снова.

Приятного дня!

*Пока» Ленка*** (Чехия)*

Závěr:

Vyhotovíme-li závěry z výše sděleného, je možné říci následující:

1. Takový způsob práce dovoluje mnohem více zvýšit motivaci studentů v plánu aktivního využívání ruského jazyka.
2. Dochází k rozšíření a upevnění slovní zásoby na témata, která jsou blízká a aktuální pro naše studenty.
3. Propracovávají se návyky ústního projevu.
4. Navazují se kontakty mezi studenty a zmenšuje se bariéra pro používání ruského jazyka jako „lingua franca“.

Do budoucna (v závislosti na technických možnostech našich univerzit) je v plánu rozšíření projektu – zároveň s videonahrávkami uskutečnění videokonferencí, v rámci kterých by studenti měli možnost přímé komunikace v ruském jazyce s lidmi z jiné země.

Seznam literatury

- [1] ŠVADLÁKOVÁ, Radka. Prostředky moderní komunikace jako nástroje k popularizaci ruského jazyka. Komunikace v jazykové a kulturní rozmanitosti. 2012, 201-209. ISBN 978-80-261-0187-1.
- [2] MARTOCHOVÁ, Petra.. Vstup do elearningu 2014. <<http://www.eduwork.cz/>>.

